

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu: **Kultura duchowa Cesarstwa Rzymskiego**
2. Kod zajęć/przedmiotu: 18-KCR-01sm
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): fakultatywny – ścieżka międzyprzedmiotowa
4. Kierunek studiów: historia
5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): I stopień
6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny): ogólnoakademicki
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): I-III
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW): **30 h ĆW**
9. Liczba punktów ECTS: 3
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia:
prof. UAM dr hab. Anna Kotłowska – anna.kot@amu.edu.pl
prof. dr hab. Kazimierz Ilski – ilskikaz@amu.edu.pl
11. Język wykładowy: polski
12. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu:
  - zapoznanie studentów ze specyfiką kultury duchowej okresu Cesarstwa Rzymskiego; świadomością prawną, pojęciami i zakresami wolności, prawa naturalnego, zakresów władzy ojcowskiej (teksty prawne), procesów chrystianizacji kultury duchowej (Tertulian), duchowości mistycznej (Pseudo-Dionizy Areopagita).
2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują): Pogłębiona wiedza na temat dziejów Cesarstwa Rzymskiego.
3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
EU_01	ma zaawansowaną, uporządkowaną chronologicznie i tematycznie wiedzę o dziejach Cesarstwa Rzymskiego w starożytności i średniowieczu;	K_W04
EU_02	zna terminologię z zakresu nauk historycznych oraz podstawową terminologię nauk humanistycznych;	K_W02
EU_03	rozumie powiązania interdyscyplinarne nauk historycznych z innymi obszarami nauk. Dostrzega obecność innych dyscyplin naukowych w pracy historyka;	K_W09
EU_04	rozpoznaje, wykorzystuje i analizuje teksty historiograficzne, różnego rodzaju źródła oraz inne wytwory kultury przydatne w pracy i warsztacie historyka;	K_U05
EU_05	prowadzi krytyczną analizę źródeł historycznych i interpretuje je stosując podstawowe metody badawcze;	K_U07
EU_06	komunikuje się w mowie i piśmie w języku ojczystym z zastosowaniem terminologii właściwej dla nauk historycznych i pokrewnych oraz różnych form pisarstwa historycznego;	K_U15

EU_07	wykazuje niezależność i samodzielność myśli, szanując w tym względzie także prawa innych osób. Cechuje się empatią w badaniach odnoszących się do świata wartości oraz postaw ludzi w różnych okresach i kontekstach historycznych.	K_K06 K_K07
-------	---	----------------

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu:

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
Śmierć i zaświaty w życiu Rzymian.	EU_01 – 07
Pojęcie wolności i niewoli.	EU_01 – 07
Prawo naturalne a prawo człowieka.	EU_01 – 07
Chryścianizacja Cesarstwa – chryścianizacja duchowości.	EU_01 – 07
Duchowość mistyczna.	EU_01 – 07
Władza ojcowska w dwóch okresach.	EU_01 – 07

5. Zalecana literatura:

Casson L., *Podróże w starożytnym Świecie*, Ossolineum 1981;
Codicis Theodosiani liber sextus decimus, opracowanie M. Ożóg, M. Wójcik, Kraków 2014;
Gaius, *Instytucje*, tłumaczył C. Kunderewicz, Warszawa 1982;
Grimal P., *Miłość w Rzymie*, Warszawa 1990;
Instytucje Justyniana, tłumaczył C. Kunderewicz, Warszawa 1986;
Meyendorf J., *Teologia bizantyjska*, przekł. J. Prokopiuk, Warszawa 1984;
Miasto na skrzyżowaniu mórz i kontynentów. Wczesno- i średniobizantyński Konstantynopol jako miasto portowe, red. K. Marinow, M. Leszka, Łódź 2016;
Pseudo-Dionizy Areopagita, *Pisma teologiczne*, I i II, tłumaczyła Maria Dzielska, Kraków 1997, 1999;
Świat Bizancjum tomy, 1-3, Kraków;
Tertulian, *Apologetyk*, tłumaczył J. Sajdak, Poznań 1947;
Ustawa XII Tablic, tekst-tłumaczenie-objaśnienia Maria i Jan Zabłoccy, Warszawa 2000;
Winniczuk L. *Ludzie, zwyczaje i obyczaje starożytnej Grecji i Rzymu*, Warszawa 1983.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne):

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	
Dyskusja	X
Praca z tekstem	X
Metoda analizy przypadków	
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	X
Metoda laboratoryjna	

Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	
Indywidualne konsultacje naukowe	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne):

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu						
	EU_01	EU_02	EU_03	EU_04	EU_05	EU_06	EU_07
Egzamin pisemny							
Egzamin ustny							
Egzamin z „otwartą książką”							
Kolokwium pisemne							
Kolokwium ustne							
Test							
Projekt	X	X	X	X	X		
Esej							
Raport							
Prezentacja multimedialna	X	X	X	X	X		
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)							
Portfolio							
Inne (jakie?) – aktywność na zajęciach	X	X	X	X	X	X	X
...							

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS:

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		30
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	40
	Czytanie wskazanej literatury	
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	20
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	
	Inne (jakie?) -	
	...	

SUMA GODZIN	90
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU	3

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanego modułu lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0): bardzo dobra znajomość omawianych zagadnień potwierdzona na kolokwium; doskonała znajomość literatury przedmiotu; stała aktywność na zajęciach;

dobry plus (+db; 4,5): jak wyżej, z nieznacznymi niedociągnięciami w zakresie wiedzy sprawdzanej podczas kolokwium;

dobry (db; 4,0): dobra znajomość omawianych zagadnień potwierdzona na kolokwium; zadowalająca znajomość literatury przedmiotu; niesystematyczna aktywność na zajęciach;

dostateczny plus (+dst; 3,5): zadowalająca znajomość omawianych zagadnień; przeciętna znajomość literatury przedmiotu;

dostateczny (dst; 3,0): wybiórcza znajomość zasadniczych zagadnień omawianych podczas zajęć, braki w lekturze; słaba aktywność podczas ćwiczeń;

niedostateczny (ndst; 2,0): niezadowalająca znajomość zagadnień realizowanych w trakcie zajęć; niezajomość lektur; brak aktywności podczas ćwiczeń.